

УКРАЇНА

**УРЯДОВИЙ УПОВНОВАЖЕНИЙ У СПРАВАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ**

Government Agent
before the European Court of Human Rights
Ukraine
вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001, Україна

Agent du Gouvernement
auprès de la Cour Européenne des Droits de l'Homme
l'Ukraine
13, Horodetskogo St. Kyiv, 01001, Ukraine

Тел.: +380 44 278-37-23, факс.: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua http://www.minjust.gov.ua

03.03.2016 № 2452/12.01/46-16

На № _____

Міністерство внутрішніх справ України

Національна академія внутрішніх справ
України

пл. Солом'янська, 1, м. Київ - ДСП, 03035

Національна поліція України

вул. Академіка Богомольця, 10, м. Київ,
01601

Головне управління Національної
поліції в Кіровоградській області

вул. Віктора Чміленка, буд. 41,
м. Кіровоград, 25006

Знам'янський відділ поліції ГУНП в
Кіровоградській області

вул. Київська, буд. 25, м. Знам'янка, 27406

Олександрівське відділення

Знам'янського відділу поліції ГУНП в
Кіровоградській області

вул. Шевченка, буд. 20,
смт Олександрівка, 27300

*Щодо виконання рішення Європейського суду з прав людини
у справі «Орлик проти України»*

11 лютого 2016 року Європейським судом з прав людини (далі – Європейський суд) було ухвалено остаточне рішення у справі «Орлик проти України».

У цьому рішенні Європейський суд констатував порушення процесуального аспекту статті 3 (заборона катування) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв'язку з тим, що органи влади не провели оперативного розслідування тверджень заявниці про жорстоке поводження, що призвело до закінчення строку давності та унеможливило подальше притягнення до кримінальної відповідальності одного з ймовірних правопорушників

Дя. № 14 1340
03

Крім того, Європейський суд зобов'язав державу сплатити заявниці 1 500 (одну тисячу п'ятсот) євро відшкодування моральної шкоди та 510 (п'ятсот десять) євро компенсації судових та інших витрат.

Факти справи та суть порушень зазначено у стислому викладі рішення, що додається.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» та пункту 1 статті 46 Конвенції рішення Європейського суду є обов'язковими для виконання Україною.

Під виконанням рішення Європейського суду слід розуміти виплату відшкодування, а також вжиття державою додаткових заходів індивідуального характеру, спрямованих на усунення конкретного порушення, визначеного в рішенні Європейського суду, та заходів загального характеру, спрямованих на усунення підстав для надходження до Європейського суду аналогічних заяв проти України у майбутньому.

За цими критеріями Комітет міністрів Ради Європи (далі – КМ РЄ) здійснює оцінку виконання державою рішень Європейського суду, виходячи з інформації, наданої державними органами щодо заходів, вжитих на виконання вказаного рішення. Відповідні положення закріплені у Правилах КМ РЄ щодо контролю за виконанням рішень Європейського суду та умов дружнього врегулювання (від 10 травня 2006 року).

Обсяг та суть заходів індивідуального та загального характеру, необхідних для виконання кожного конкретного рішення Європейського суду, безпосередньо залежать від характеру порушень, констатованих Європейським судом.

У своєму рішенні Європейський суд, серед іншого, вкотре зазначив таке:

«37. Повертаючись до обставин цієї справи, Суд зазначає, що хоча заявниця подала до міліції скаргу про напад наступного дня після події, справу за фактом нападу було порушено з певною затримкою – через півтора місяці.

38. Досудове слідство зупинялось 20 травня і 1 грудня 2007 року у зв'язку з неможливістю встановити особу, що вчинила злочин. Ці постанови згодом скасовувалися як передчасні, але вони, тим не менш, затягували розслідування (див. для порівняння рішення у справах «Дудник проти України» (Dudnyuk v. Ukraine), заява № 17985/04, п. 36, від 10 грудня 2009 року, і «Коваль та інші проти України» (Koval and Others v. Ukraine), заява № 22429/05, п. 82, від 15 листопада 2012 року).

39. Суди двічі повертали кримінальну справу щодо пані К. на додаткове розслідування. Слід особливо зазначити, що одного разу – 24 липня 2009 року – справу було повернуто на додаткове розслідування внаслідок порушення права заявниці на ознайомлення з матеріалами справи по завершенню досудового слідства. Більше того, у період з 1 липня 2009 року до 27 травня 2011 року слідчі органи тричі виносили постанови про відмову в порушенні кримінальної справи щодо пана К., дві з цих постанов згодом було скасовано. Суд повторює, що неодноразові випадки такого повернення справ та винесення постанов про відмову в порушенні кримінальної справи свідчать про наявність серйозних недоліків (див. рішення у справі «Козинець проти України» (Kozinets v. Ukraine), заява № 75520/01, п. 61, від 6 грудня 2007 року).

40. З огляду на наведене вище Суд доходить висновку, що у цій справі органи влади не провели оперативного розслідування тверджень заявниці про жорстоке поводження, що призвело до закінчення відповідного строку давності і унеможливило подальше кримінальне переслідування одного з ймовірних правопорушників (див. для порівняння рішення у справах «Бегановіч проти Хорватії» (Beganović v. Croatia), заява № 46423/06, п. 85, від 25 червня 2009 року; «Валюлісене проти Литви» (Valiulienė v. Lithuania), заява № 33234/07, п. 85, від 26 березня 2013 року; та згадане рішення у справі «Олександр Ніконенко проти України» (Aleksandr Nikonenko v. Ukraine), п. 45).»

Виходячи із висновків Європейського суду у цій справі, прошу вжити таких заходів для виконання цього рішення Європейського суду та попередження аналогічних порушень в майбутньому:

1) провести службову перевірку за фактом непроведення працівниками Олександрівського РВ УМВС України та Новомиргородського РВ УМВС України в Кіровоградській області ефективного розслідування за фактом жорстокого поводження, що спричинило винесення Європейським судом рішення, яким констатовано неефективне розслідування;

2) забезпечити професійну підготовку працівників органів внутрішніх справ з питань вивчення Конвенції та практики Європейського суду, зокрема щодо стандартів ефективного розслідування відповідно до Конвенції та практики Європейського суду;

3) забезпечити неухильне дотримання працівниками органів внутрішніх справ положень чинного законодавства України, в тому числі Конвенції та практики Європейського суду, під час проведення досудових розслідувань на національному рівні;

4) довести до відома працівників органів внутрішніх справ всіх рівнів висновки Європейського суду у цій справі.

Про будь-які заходи, організовані для працівників органів внутрішніх справ, щодо стандартів ефективного розслідування відповідно до положень Конвенції та практики Європейського суду, прошу повідомляти Урядового уповноваженого.

Окремо повідомляю, що найближчим часом автентичний переклад вказаного рішення буде надруковано у збірнику нормативно-правових актів «Офіційний вісник України» та розміщено на сайті Міністерства юстиції України (www.minjust.gov.ua).

З метою забезпечення належного звітування держави перед КМ РЄ прошу повідомити про результати розгляду цього листа до **29 березня 2016 року**.

Додаток: стислий виклад вказаного рішення в 1 прим на 1 арк.

О.В. Давидчук

В.о. Урядового уповноваженого